Openbaar Zaaknummer: Z/26/334564

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op vraag voor het vragenhalfuurtje - raadsvergadering 16 december (gezondheidsrisico's op longontsteking door geitenhouderijen)

Collegedatum: 20 januari 2026

Kernboodschap
Het college van de gemeente Wijchen beantwoordt via deze nota de vragen die zijn gesteld door GroenLinks Wijchen op 16 december.

De gemeente Wijchen blijft de verdere reacties op rijksniveau afwachten.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
Nvt.	Nvt

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Hoeveel geitenhouderijen heeft Wijchen?

Er is één geitenhouderij aanwezig in gemeente Wijchen.

2. Hoeveel inwoners wonen binnen een straal van 500 m./1000 m. van een geitenhouderij?

Er wonen in de gemeente Wijchen 79 inwoners binnen een straal van 500 meter rond geitenhouderijen en 648 inwoners binnen een straal van 1.000 meter. Het betreft één geitenhouderij in de gemeente Wijchen en één geitenhouderij in de gemeente Druten. De geitenhouderij in de gemeente Druten heeft een cirkel om haar heen, die (gedeeltelijk) over de gemeente Wijchen heen ligt.

3. Bevinden zich binnen een straal van 500 m. /1000 m. van deze geitenhouderijen: scholen, BSO's, kinderdagverblijven, voorzieningen voor ouderen?

Er zijn geen scholen, BSO's, kinderdagverblijven of voorzieningen voor ouderen aanwezig in een straal van 500 m rond een geitenhouderij. In een straal van 1.000 m bevinden zich een basisschool, een kinderopvang en een peuterspeelzaal.

4. Wat betekenen de conclusies van het rapport van de Gezondheidsraad voor de leef- en woonomgeving van omwonenden van geitenhouderijen?

Er wordt al langere tijd verondersteld dat het wonen dicht bij een geitenhouderij mogelijk een negatief effect kan hebben op de gezondheid. Specifiek betekent dit een groter risico op longontsteking. Dit wordt door het laatste onderzoek bevestigd.
De rijksoverheid geeft aan langer tijd nodig te hebben om te komen tot betekenisvolle conclusies over het rapport van de gezondheidsraad. Dit is te lezen in de Beleidsreactie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 9 januari 2026.

> "Voor nieuwvestiging:
> In reactie op dit advies gaat het kabinet een afstandsnorm voor nieuwvestiging uitwerken
> ...
> Voor bestaande bedrijven:
> Enerzijds zetten we in op mogelijke emissiereductie door technische maatregelen op bedrijfsniveau. Hiervoor is eerst meer kennis en onderzoek nodig. Anderzijds zetten we in op een maatwerkaanpak in prioritaire situaties."

De gemeente Wijchen blijft de verdere reacties op rijksniveau (Ministerie) afwachten. Ook houden we de reacties op provinciaal niveau (provincie Gelderland) in de gaten.

5. Is de gemeente in contact met de eigenaren van geitenhouderij(en)?

De gemeente staat in (indirect) contact via de Omgevingsdienst Groene Metropool. Voor de fusie van 1 jan. 2026 was dit Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Deze omgevingsdienst voert milieutoezicht uit bij bedrijven in onze gemeente.

De gemeente heeft de agrariër geïnformeerd over het feit dat er raadsvragen zijn en dat we de reactie op rijksniveau (Ministeries) afwachten. Ook houden we de reacties op provinciaal niveau (provincie Gelderland) in de gaten.

6. Welke maatregelen heeft of gaat de gemeente treffen in het kader van de Wpg en de uitvoering van VTH bij de geitenhouderijen?

Op dit moment treffen we onderstaande maatregelen, die we al geruime tijd treffen.

- Gemeentelijk volgen we het provinciale beleid dat er geen geitenhouderijen mogen bijkomen of mogen uitbreiden, dit zogenaamde geitenmoratorium geldt al vanaf 1 september 2017. In de omgevingsverordening van de provincie is dit verbod juridisch geregeld (in § 4.4.5). In de omgevingsverordening is ook opgenomen dat de Gelderse gemeenten voor 1 januari 2028 in hun omgevingsplan het geitenmoratorium moeten op nemen. In de toelichting op de verordening geeft de provincie het volgende aan: "nadat de uitkomsten van de onderzoeken gereed zijn en de Gezondheidsraad hierover heeft geadviseerd, kunnen Provinciale Staten het verbod heroverwegen. Eerst daarna zullen door gemeenten pas concrete regels opgenomen kunnen worden."
- Bij bestemmingsplannen wordt rekening gehouden met richtafstanden (bedrijven en milieuzonering). Er wordt dus o.a. rekening gehouden met de aspecten geluid, geur, stof en externe veiligheid per bedrijf. Dit geldt dus ook voor geitenhouderijen.
- Verder hanteren we de richtlijn (voorzorgsprincipe) van de GGD en zijn we als gemeenten terughoudend met uitbreiding of nieuwvestiging van gevoelige bestemmingen (zoals woningen, kinderdagverblijven en scholen) in een straal van 2 km om een geitenhouderij heen.

- Indien het pand binnen een straal van 2 km van een geitenhouderij ligt, informeren we doorgaans initiatiefnemers hierover.

7. Hebben de gezondheidsrisico's gevolgen voor de aanvragers van bouwvergunningen of voor verleende vergunninghouders in directe omgeving van geitenhouderijen? Welke gevolgen zijn dat?

Nee er zijn geen gevolgen op dit moment, anders dan de punten genoemd bij 6.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief minister deel II Gezondheidsraad advies over de gezondheidsrisico's rondom geitenhouderijen.
2. Onderzoeksrapport Gezondheidsraad Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: Deel II
3. Brief provincie Gelderland m.b.t verlenging geitenmoratorium
4. Beleidsreactie Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 9 januari 2026